

Praktijkdag dyslexie - Dit lees je goed!

Type vorming	Praktijkdag
Code	091
Wanneer	02/06/2023
Uur	09:00 tot 17:00
Waar	Sig Gijzegem
Prijs	€ 145,00 - € 125,00 voor participanten
Uiterste inschrijvingsdatum	30/05/2023
Aantal uren vorming	6,00 uur

Extra info

Inhoud

De praktijkdag **Dit lees je goed** heeft als hoofddoel om van elkaar te leren door uitwisseling van good practices tussen de deelnemers. We starten met een algemene inleiding in de vorm van een plenaire lezing. Daarna volgt elke deelnemer drie van de zes aangeboden workshops. In de workshops wordt telkens een 'kapstok' aangereikt. Meestal is dit een good practice van de begeleider, maar het onderwerp kan ook een methodiek of bijvoorbeeld een softwareprogramma zijn. De bedoeling is dan dat de deelnemers tijdens de workshops verder inspiratie opdoen door met elkaar praktijkervaring uit te wisselen.

Plenaire lezing: Het lezende brein - Inzichten uit hersenonderzoek over de oorzaken van dyslexie - Prof. dr. Bert De Smedt

Dankzij vooruitgang in de cognitieve neurowetenschappen leren we meer en meer over de werking van de hersenen. Hoewel dat onderzoek zich aanvankelijk, vooral om technische redenen, beperkte tot volwassenen, komen we de laatste jaren meer en meer te weten over het ontwikkelende brein van kinderen. Wat gebeurt er in de hersenen als kinderen (leren) lezen? En hoe verandert dit netwerk van hersengebieden zich doorheen de ontwikkeling? Wat gebeurt er dan bij kinderen met dyslexie? Kan dit netwerk beïnvloed worden door interventies? En wat betekent dit nu allemaal voor de diagnostiek en behandeling van dyslexie?

Workshops

Kies drie workshops uit de onderstaande opties.

Belangrijk: wanneer je ingeschreven bent ontvang je max. twee weken voor de praktijkdag een online formulier om je keuze door te geven.

Workshop 1: De computer, een onmisbare hulp voor kinderen en jongeren met dyslexie! - Sandrine De Coster

Kinderen en jongeren met dyslexie hebben vaak ernstige lees- en spellingsproblemen waardoor de computer een onmisbaar compenserend hulpmiddel wordt. Het doel van ICT-tools is om kinderen en jongeren met dyslexie alle kansen te geven ZELFSTANDIG te participeren in de klas en op die manier hun zelfvertrouwen te herwinnen!

Maar er zijn zo veel tools en softwarepakketten dat het voor de jongere en zijn omgeving moeilijk is te weten welke tools best ingezet kunnen worden. Hoe kies je welke voorleessoftware het meest aangewezen is? Bestaan er ook tools die de zinsbouw en tekststructuren verbeteren? Zijn die ICT-tools wettelijk afdwingbaar als redelijke aanpassingen? Mag je van de onderwijsinspectie wel toetsen Nederlands laten maken op de computer, zelfs met gebruik van een spellingchecker?

Je leert dus alle randvoorwaarden kennen om er een succesverhaal van te maken.

In deze workshop bieden we concrete handvatten aan om dit in de praktijk te realiseren. Informatie-uitwisseling en concrete opdrachten wisselen elkaar af. Bruikbare websites en materialen zullen meegegeven worden.

Workshop 2: Dysparcours, een inleefparcours voor dyslexie en dyscalculie - Sandrine De Coster en Sabine Vandeveldde

Dyslexie en dyscalculie zijn gekende begrippen bij het brede publiek, maar uit de praktijk blijkt dat er vaak nog onbegrip is en dat er zowel op school als in de thuisomgeving vaak onvoldoende rekening gehouden wordt met de problemen die kinderen en jongeren ervaren.

Daarom werd DYSPARCOURS ontwikkeld, een inleefparcours om de directe omgeving van kinderen en jongeren aan den lijve te laten ondervinden welke dagelijkse hindernissen en eventuele frustraties kinderen en jongeren met dyslexie en/of dyscalculie ervaren. Ook de meerwaarde van compenserende hulpmiddelen en maatregelen komt aan bod tijdens de inleefoefeningen. Op die manier ontstaat er meer begrip voor de problemen enerzijds en minder weerstand tegen hulpmiddelen en maatregelen anderzijds.

In deze workshop gaan we zowel in op de inhoudelijke als de praktisch-organisatorische aspecten van het inleefparcours dyslexie. We bespreken ook de plaats van een inleefparcours in psycho-educatie en ouderbegeleiding.

Workshop 3: Psycho-educatie en ouderbegeleiding bij dyslexie - Sabine Vandeveldde en Eddy Hoste

Het gedrag van kinderen met dyslexie en hun ouder(s) wordt grotendeels bepaald door de (negatieve) gedachten en gevoelens die ze rond deze stoornis hebben. Willen we gedragsveranderingen bewerkstelligen, dan is het belangrijk inzicht te krijgen in hoe deze factoren elkaar beïnvloeden en hoe je hierop positief kan inspelen.

In deze workshop bieden we vanuit een theoretisch kader concrete handvatten aan om psycho-educatie en ouderbegeleiding bij dyslexie te realiseren. We zoomen in op informatieoverdracht, vaardigheidstraining en counseling in de begeleiding van ouder en kind.

Workshop 4: Fonemi: webapplicatie om fonemisch bewustzijn in te oefenen - Eva Monstrey

Onderzoek wijst uit dat het begrijpend lezen er steeds meer op achteruit gaat. Moeite met begrijpend lezen hangt vaak samen met niet of minder goed technisch kunnen lezen. Hoe sterker het fonemisch bewustzijn ontwikkeld is, hoe vlotter de leesstart zal verlopen. Goed kunnen spelen met klanken is namelijk een belangrijke voorwaarde om tot lezen te komen. Leerkrachten hebben vaak handen te kort om kinderen individueel te begeleiden bij het inoefenen van de vaardigheden van het fonemisch bewustzijn.

Fonemi is een webapplicatie waarbij kinderen de vaardigheden (isoleren, analyse, synthese en manipuleren van klanken) van het fonemisch bewustzijn individueel kunnen inoefenen. Door te spelen met klanken versterken de kinderen hun fonemisch bewustzijn om zo een vlotte leesstart te maken.

We vragen aan iedereen die de workshop rond Fonemi wenst te volgen om een laptop of tablet én een koptelefoon mee te brengen.

Workshop 5: Negen jaar of ouder én dyslectisch ... welke hulp kunnen wij nog bieden? - Hilde Heuninck

Een echte dyslexie is een deel van je persoonlijkheid, het gaat niet weg, je kan het wel leren hanteren. Ergens in de loop van de vierde klas worden kinderen meer en meer zelfbewust. Ze vergelijken zich met hun leeftijdgenoten, familieleden, vrienden en kennissen en ze worden zich pijnlijker bewust van hun stuntelig leesgedrag. Een deel van deze kinderen en hun ouders gaan ergens in de 4e klas of later op zoek naar een tweede golf van ondersteuning. Daarover gaat deze workshop. Wat kunnen wij nog doen om de techniciteit en de vlotheid van het lezen te versterken?

We starten met misschien wel het belangrijkste deel: Hoe vind je het evenwicht tussen enerzijds de aanvaarding dat lezen altijd gehypothekerd zal zijn en anderzijds de motivatie om toch aan de slag te blijven. Verder gaan we heel concreet in op oefenvormen, gericht op kinderen van 10 tot 12 jaar, die het technisch lezen versterken zonder eindeloos teksten luidop te moeten lezen. We maken de kinderen ook wegwijs in de hulpmiddelen die voorhanden zijn. Tot slot hebben we als begeleiders van deze kinderen nog een belangrijke taak. We zullen hen sterk moeten maken voor de realiteit van het middelbaar. Wat zijn hun rechten en plichten? Op welke manier kunnen zij de negatieve effecten van hun dyslexie het best onder controle houden? En hoe positioneren zij zich ten opzichte van leerkrachten en medeleerlingen.

Workshop 6: Frans in un deux trois - Kant-en-klaar oefenprogramma voor kinderen en jongeren met dyslexie - Sandy Wynants

Het goed begrijpen en beheersen van de Franse klank-tekenkoppeling is zowel belangrijk voor het correct lezen en schrijven van Franse leenwoorden als voor het uitspreken, begrijpen en (over)schrijven van Franse woorden. Deze koppeling vormt de basis van diverse communicatieve taaltaken. Toch is het niet voor iedereen zo eenvoudig om deze klankstructuur onder de knie te krijgen, aangezien kinderen/jongeren deze voor het grootste deel indirect leren.

Nochtans is er veel winst en motivatie te behalen wanneer deze klank-tekenkoppelingen expliciet aangeleerd worden. In het oefenprogramma **Frans in un, deux, trois** worden deze Franse klank-tekenkoppelingen, net als in het Nederlandse lees- en spellingonderwijs, vanuit de alfabetische kennis aangebracht. Via een gestructureerd, opbouwend en expliciet aanbod komen kinderen en jongeren via dit oefenprogramma in contact met de link tussen klanken en hun lettersymbolen.

Vanuit een multisensoriële integratie worden deze klank-tekenkoppelingen aangeleerd en versterkt, met als doel een minder abstract spellingsysteem. Hierop gaan we uitgebreid in tijdens deze workshop.

Inschrijvingsprocedure

1. Wanneer je je inschrijft voor deze praktijkdag, ontvang je een bevestiging en een factuur per e-mail.
2. **Ten laatste twee weken voor het event sturen we je een e-mail met een link naar een onlineformulier.** Aan de hand van dit online formulier kan je **drie keuzes maken uit de zes workshops.**
3. Je voorkeuren worden dan verwerkt. Mochten zich hier onduidelijkheden voordoen, dan neemt een Sig-medewerker contact op.

Sprekers

Prof. dr. Bert De Smedt - Hoogleraar, Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen, KU Leuven

Sandrine De Coster - Lector Logopedie en Audiologie, lector Postgraduaat Leerstoornissen, HoGent

Sabine Vandeveldde - Lector Hogeschool Gent en zelfstandige logopedist

Eddy Hoste - Praktijklector Opleiding Logopedie HoGent, coördinator en Cogmedcoach ZP Logopedie 'De Puzzel' Zingem

Hilde Heuninck - Zelfstandige logopedist, groepspraktijk 'Sjerpa' Mortsel, auteur van verschillende praktijkboeken over leerstoornissen

Eva Monstrey - Docent onderwijskunde EBAKO, VIVES

Sandy Wynants - Zelfstandige logopedist, Grobbendonk

Over wie?

Kinderen en jongeren met (een vermoeden van) dyslexie.

Voor wie?

Professionele hulpverleners die betrokken zijn bij de diagnostiek, behandeling of begeleiding van kinderen en/of jongeren met dyslexie of leesproblemen

Programma

- Onthaal, verwelcoming en inleiding: 9u00 tot 9u15
- Plenaire lezing: 9u15 tot 10u45
- Koffiepauze: 10u45 tot 11u05
- Workshop 1: 11u05 tot 12u35
- Middagpauze: 12u35 tot 13u30
- Workshop 2: 13u30 tot 15u00
- Koffiepauze: 15u00 tot 15u20
- Workshop 3: 15u20 tot 16u50

Praktisch

Deelnemersmap en catering zijn inbegrepen.

Early bird t.e.m. 16 april 2023: 130 euro (110 euro voor participanten)

Tarief **vanaf 17 april 2023**: 145 euro (125 euro voor participanten)

